

האופוזיציה היחידה

קינן
"אני מברך..."

עיתונות חופשית בארץ. היום יש, ויר כול להיות שעברו מעל אורי אבנרי וטיפסו מעבר לו, אבל מה שהוא עשה והעולם הזה עשה, זה מבקריהמרינה היחידים הראוי לשמו, וזו ביקורת-המדינה היחידה לשמה. אולי הכלי היחיד שעוד מחזיק את הנשמה של הרבר שרצתה להיות מדינת-ישראל, וזה העי-תונות החופשית.

ואני רוצה היום באמת, מעומק הלב ובכל הכנות, לברך את אורי ולברך את העולם הזה על התרומה שהוא תרם.

הזה: אני מאחל להעולם הזה את אורי אבנרי, ומה אני מאחל לאורי אבנרי? אני מאחל לו את העולם הזה. מה אני מאחל לשניהם? אני מאחל לשניהם את תי כקהל, ואני אמשך להיות קהל. אני חושב שאורי אבנרי עושה דברים נורא חשובים בארץ.

אנחנו מדינה דמוקרטית ללא קונסטיטוציה וללא תשתית פוליטית-דמוקרטית. העולם הזה הקים את ה"אופוזיציה היחידה שהיתה בארץ אי פעם, והיא העיתונות. הוא לא נשאר יחיד כזה, אנשים שעברו דרך העולם הזה, או הושפעו מהעולם הזה, או קראו את העולם הזה ברגעים קשים שהיום אנחנו כבר לא זוכרים אותם, יודעים.

אנחנו עכשיו בשנת 1987 ואנחנו קצת קוצרים, אולי אפילו בכפיות טור בה. דברים שאורי אבנרי והעולם הזה יצרו לנו, והוא שהאופוזיציה היחידה שישנה בארץ לכל ממשלה שהיא ולכל מישטר שהוא, זה העיתונות החופשית. מעטים זוכרים שפעם בכלל לא היתה

עמוס קינן החל כותב את טורו "סכין בגב" ב"העולם הזה" אחרי שנעצר בחשד שהטמין פצצה ב"בית שרית-חבורה הדתי, דויד פינקס. הוא זוכה ב"מישפט, אולם לא חזר ל"מערכת "הארץ", שם היה סיע עד אז טורו. עוזי ר"שורת". בהמשך עבודתו ב"העולם הזה" נסע לחו"ל, וכתב שם את טורו "הסכין המשוטט".

היות וממה ששמעתי עד עכשיו, העולם הזה הוא ההיסטוריה של מדינת-ישראל, אני מאחל למדינת-ישראל שהיא תמשך להיות ההיסטוריה של העולם הזה. ומתברר שזה גם ההיסטוריה של העיתונות, או אני מאחל ל"עיתונות הישראלית להמשיך להיות ההיסטוריה של העולם הזה. מתברר שזה ההיסטוריה של ההומור בארץ, כי "ל אני מאחל.

בעיקר מה שאני מאחל להעולם

ה"50'. במיסגרת תפקידו צילם תצלומים רבים. המנציחים את ההיסטוריה של המדינה, וביניהם הפגנות השילומים בשערי-הכנסת. תמונה זו צולמה בעת הפגנה של חרדים.

י-העיתונות ה"פנת דרכם העי-ת באמצע שנות

מיעה על שער העולם הזה במאי 1983. במשך תקופה ארוכה ערכה ציפי מנשה את המדור לילות-ישראל. היא ביקרה במסיבות, כתבה עליהן וצילמה אותן.

ציפי מנשה צילמה תמונה זו של נזירות בשעה שיצאה עם מרסל זוהר לחקור רצח של נזירה רוסית בירושלים. התמונה הו-

להתראיין. עובדי הדפוס של העיתון עיכבו את הדפסת העיתון, מפני שרצו קודם כל לקרוא את הכתבה המינית השבועית.

עקרונית, אפשר היה להמשיך עם הסידרה הזו עד איךסוף. אנשים הציעו לי אפילו להוציא ספר המכוסס על די סידרה. לא הוצאתי ספר, אבל ביליתי שעות ארוכות, לפעמים ממש עד אור הבוקר, בחברת נשים וגברים שסיפרו לי על החוויות והאורגומה שלהם. ואז אני נשברתי. כמה אפשר לכתוב ולשמוע על אורגומה? במערכת התנגדו להורדת הסידרה, אבל אני התמרדתי והפסקתי לכתוב.

לי אישית הסידרה לא שינתה דבר. אני שותחתי על הנושא הזה בחופשיות גם לפני כן.

המאורע השלישי היה מילחמת-לב נון. כשפרצה המילחמה, בעלי גוייס, וארו, בני, היה בן 5. אורי התקשר אלי ואמר: "את יוצאת ללבנון". וזה הכוח של אורי. הוא מבקש, ואי-אפשר לסרב לו. ולי, בתוכי, היה מין צורך נפשי להכיר את המילחמה מבפנים. ככה שזה השתלב טוב עם הרצון של אורי.

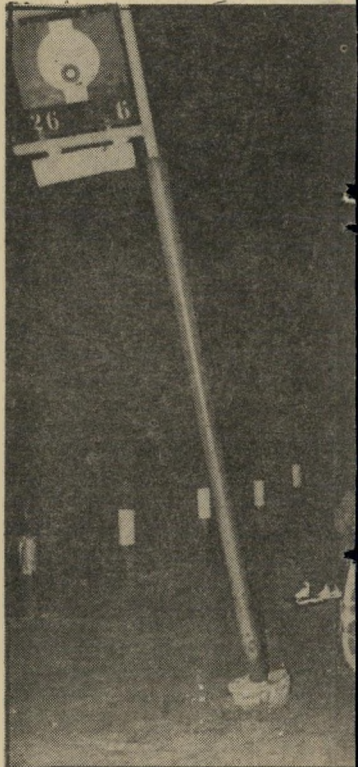
השארתי את הילד אצל הסבא והי סכתא שלו, ועברתי להתגורר בלבנון. כל השבוע הייתי שם, ביום שישי הייתי חוזרת לארץ. ביום ראשון מעבירה חר מר לעיתון — ומייד חוזרת ללבנון.

נסעתי עם חיילים ברכי לבנון, הת קלחתי במיקלחות שלהם, ישנתי בתוך המכונית בצירי-הדרכים. ביקרתי בכל מיני מקומות שעד היום אסור לדבר עליהם. הפכתי לחלק מהמילחמה.

אחרי חורש, באחת הקפיצות שלי, פגשתי את שרית ישי, שביקשה ממני לחתום על עצומה הקוראת לצבא להי תיר לנשים-עיתונאיות לסייר בלבנון. נדהמתי. עד לאותו רגע כלל לא ידעתי שלנשים אסור להסתובב שם.

בסידרה היו 13 פרקים. אחרי שלושת הפרקים הראשונים אנשים התחילו לצאת מהביישנות שלהם, ואפילו התקשרו אליי וביקשו להתראיין. מיספרם צמח וצמח, עד שהייתי צריכה לנפות מרואיינים.

גם אנשים מבוגרים התעניינו בסידרה הזו. סכתא של חברה שלי, בת 90, רצתה

אש. בשעת הצילום לא ידעה גילה שיש כשפיתחה את התמונות. נוכחה ריזן הנהגת שנשרפה למוות מבעד ללהבות.